

Віктор ВОРОТЧЕНКО

здобувач освітньо-професійної програми
«Менеджмент в закладах охорони здоров'я» ТНЕУ
Науковий керівник – к.н.д.у., доцент кафедри менеджменту,
публічного управління та персоналу ТНЕУ Анастасія ПУНДА

КОНТРОЛЬ ЯКОСТІ ЗА МЕДИЧНИМИ ПОСЛУГАМИ

У Наказі Міністерства охорони здоров'я України 28.09.2012 № 752 є положення про порядок контролю якості медичних послуг. Цей Порядок розроблено з метою впровадження та організації роботи щодо управління якістю медичної допомоги. Порядок спрямований на забезпечення одержання пацієнтами медичної допомоги належної якості. Якість медичної допомоги полягає в наданні медичної допомоги та проведення інших заходів щодо організації надання закладами охорони здоров'я медичної допомоги відповідно до стандартів у сфері охорони здоров'я. Оцінка якості медичної допомоги – визначення відповідності наданої медичної допомоги встановленим стандартам у сфері охорони здоров'я.

Контроль якості надання медичної допомоги здійснюється шляхом застосування методів зовнішнього та внутрішнього контролю якості медичної допомоги, самооцінки медичних працівників, експертної оцінки, клінічного аудиту, моніторингу системи індикаторів якості, атестації та сертифікації відповідно до вимог чинного законодавства України та законодавства Європейського Союзу.

Внутрішній контроль якості надання медичної допомоги здійснюється керівництвом закладів охорони здоров'я та медичними радами закладів охорони здоров'я в межах повноважень, визначених законодавством, зокрема шляхом контролю за кваліфікацією лікарів, молодших спеціалістів з медичною освітою та професіоналів з вищою немедичною освітою, які працюють у закладі охорони здоров'я; самооцінки медичних працівників; організації надання медичної допомоги у закладі охорони здоров'я; моніторингу реалізації управлінських рішень; моніторингу дотримання структурними підрозділами закладу охорони здоров'я стандартів у сфері охорони здоров'я, клінічних протоколів; моніторингу системи індикаторів якості медичної допомоги; вивчення думки пацієнтів щодо наданої медичної допомоги.

Зовнішній контроль якості надання медичної допомоги здійснюється органами державної виконавчої влади в межах повноважень, визначених законодавством, зокрема шляхом контролю за дотриманням ліцензійних умов провадження господарської діяльності з медичної практики, проведення акредитації закладів охорони здоров'я, атестації лікарів, молодших спеціалістів з медичною освітою, професіоналів з вищою немедичною освітою, які

працюють у системі охорони здоров'я, проведення клініко-експертної оцінки якості та обсягів медичної допомоги.

Контроль якості надання медичної допомоги здійснюється за такими складовими: структура, процес та результати медичної допомоги; організація надання медичної допомоги; контроль за реалізацією управлінських рішень; відповідність кваліфікаційним вимогам медичних працівників, у тому числі керівників закладів охорони здоров'я; вивчення думки пацієнтів щодо наданої медичної допомоги; забезпечення прав та безпеки пацієнтів під час надання їм медичної допомоги.

Контроль якості наданої медичної допомоги проводиться у випадках смерті пацієнтів, первинного виходу на інвалідність осіб працездатного віку, розбіжності встановлених діагнозів, недотримання закладами охорони здоров'я стандартів медичної допомоги (медичних стандартів), клінічних протоколів, табелів матеріально-технічного оснащення, а також у випадках, що супроводжувалися скаргами пацієнтів та/або близьких осіб, які доглядають за пацієнтами, шляхом клініко-експертної оцінки якості та обсягів медичної допомоги.

Клініко-експертна оцінка якості та обсягів медичної допомоги здійснюється шляхом експертизи клінічних питань діагностики, лікування та реабілітації медичними радами закладів охорони здоров'я, клініко-експертними комісіями Міністерства охорони здоров'я України та управлінь охорони здоров'я протягом 30 днів з дня надходження відповідного звернення або з ініціативи Міністерства охорони здоров'я України, про що складається висновок за результатами клініко-експертної оцінки.

Провідна функція контролю простежується в законодавчих і нормативно-правових документах, що регулюють управління якістю медичної допомоги в Україні:

– Законі України «Про внесення змін до Основ законодавства України про охорону здоров'я щодо удосконалення надання медичної допомоги» (чинний з поточною редакцією від 30.01.2018);

– наказах МОЗ України від: Про організацію клініко-експертної оцінки якості надання медичної допомоги та медичного обслуговування від 05.02.2016 № 69, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України від 24 лютого 2016 р. за № 285/28415; «Про моніторинг клінічних індикаторів якості медичної допомоги» від 11.09.2013, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 27 вересня 2013 року за № 1669/24201; «Про порядок контролю якості медичної допомоги» від 28.09.2012 № 752, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України; «Про затвердження Концепції управління якістю медичної допомоги у галузі охорони здоров'я в Україні на період до 2020 року». Концепцією, зокрема, визначено клінічний аудит невід'ємною складовою процесу вдосконалення якості медичної допомоги, а цілеспрямований вплив на якість та

ефективність медичної допомоги, відповідно положенням документу, потребує розробки індикаторів (як статистичних показників, так і показників, отриманих під час експертної оцінки), які б дозволяли забезпечити об'єктивне оцінювання, моніторинг та конкретне визначення проблем забезпечення якості.

Традиційна практика організації діяльності передбачає надання керівником закладу охорони здоров'я відповідних повноважень з виконання контрольних функцій заступникам за окремими напрямками діяльності та завідувачам відділеннями, керівникам структурних підрозділів. Сучасні підходи до внутрішнього контролю якості передбачають також впровадження аудиту та самооцінювання системи управління якістю. Особливістю суб'єкту контролю в системі управління якістю слід вважати обов'язкове віднесення до нього лікарів та молодших спеціалістів з медичною освітою (рівень самоконтролю).

Використані джерела

1. Виноградов О. В. Державне управління багатоканальним фінансуванням закладів охорони здоров'я. *Статистика України*. 2006. №2. С. 65-67.
2. Кризина Н. П. Державна політика України в галузі охорони здоров'я: механізми формування та реалізації : дис. ... д-ра наук з держ. упр. : 25.00.02 / Кризина Наталя Павлівна. – К., 2008.

Олена ГАЛАС

здобувачка освітньо-професійної програми
«Публічне управління та адміністрування» ТНЕУ
Науковий керівник – д. філос. н., професор, завідувачка кафедри
філософії та політології ТНЕУ Тетяна ЧОЛАЧ

ВПЛИВ ЕТИКИ НА ЕФЕКТИВНІСТЬ ФУНКЦІОНУВАННЯ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД В ГРОМАДЯНСЬКОМУ СУСПІЛЬСТВІ

Однією з визначальних характеристик сучасної України є розвиток системи місцевого самоврядування. Службовці, які працюють в системі місцевого самоврядування, мають найтісніші контакти з членами територіальної громади, саме від них залежить якість та швидкість, іншими словами, добросовісність, реалізація як загальнодержавних та регіональних програм, так і місцевих ініціатив. Особлива увага приділяється впливу етики на ефективність функціонування певних структур. Ключовими тут є положення, згідно з якими найбільш ефективною буде така діяльність службовців системи місцевого самоврядування, яка відповідає (є домірною) «ритмам» поступального розвитку суспільства і спрямована на вирішення найзагальніших задач еволюції людини тобто є доцільною. Така домірність соціально-етичної ситуації забезпечується завдяки механізмам суспільної моралі. Специфіка їх